

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

Tractatus de erroribus Pelagianorum, de gratia, de iustificatione & merito,
de virtutibus theologicis & quatuor cardinalibus, ac de ineffabili mysterio
incarnationis

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniae Agrippinae, 1671

Art. V. Vtrum in Christi fuerint dona Spiritus Sancti, & gratiæ gratis datæ?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77177)

ARTICULUS V.

Verum in Christo fuerint dona Spiritus Sancti, & gratia gratis data?

Dico primò: in anima Christi Domini fuerunt omnia Spiritus Sancti dona.

Conclusio est certa de fide, constatque ex illo *Ita 11. Requiescit super eum Spiritus Domini, Spiritus sapientie, & formidinis &c.* Ubi fieri sermonem de Christo secundum humanitatem, est communis Patrum & Scholasticorum consensus; cumque ibi enumerentur quatuor Spiritus Sancti dona pertinentia ad intellectum & tria ad voluntatem omnia Spiritus Sancti dona fuisse in Christo, indubià fide tenendum est.

Ratio etiam id suadet: Primò quia dona Spiritus Sancti consequuntur gratiam & charitatem, ut docet D. Thomas 1. 2. quæst. 68. art. 5. Sed in Christo fuit gratia perfectissima, & per consequens charitas intensissima: Ergo fuerunt in illo perfectissime Spiritus Sancti dona.

Secundò, ut discit idem S. Doctor hic art. 5. Dona Spiritus Sancti sunt perfectiones quædam potentiarum, secundum quod nata sunt moveri à Spiritu Sancto: Sed anima Christi perfecte movebatur à Spiritu Sancto, juxta illud *Lucæ 4. Iesus autem plenus Spiritu Sancto regressus est à Iordane, & agebatur à Spiritu in desertum.* Ergo in Christo fuerunt omnia Spiritus Sancti dona.

Tertiò eadem veritas declaratur explicando actus quos habuit in Christo quodlibet donum in particulari, causa enim non potest melius quam ex effectibus ejus manifestari. Donum ergo sapientie ad hoc Christum disponebat, ut facile à Spiritu Sancto moveretur ad ferendum certum judicium de rebus æternis per altissimas causas. Donum verò intellectus id Christo tribuebat, ut recte ac statim penetraret quæ divinitus proponebantur. Donum consilii, ut ejus animus rationem statim inveniret agendorum, & de illis certitudinem haberet. Donum scientiæ, ut secundum rationes inferiores certissime & evidenter de rebus quæ occurrerant judicaret. Donum fortitudinis expellebat ab eo ut viatore mortis & cruciatuum formidinem, ut sic ad exitum perduceret opus redemptionis humanæ, fiduciam illi conferendo de imminentium periculorum evasione. Donum verò pietatis disponebat Christum ut Deum respiceret ac coleret, non quidem tanquam filius adoptivus, ut alii iusti, sed tanquam filius ejus naturalis. Hæc sunt certa & indubitata apud omnes.

Sed difficultas est, quomodo donum timoris in Christo fuerit, seu quem actum in ipso habuerit: Ratio verò dubitandi est, quia timor propriè acceptus est fuga mali apprehensum & imminentis ac difficile vitabilis, ut docet D. Thomas 1. 2. quæst. 41. art. 2. & quæst. 42. art. 3. Sed Christo non fuit imminens malum pœnæ propter culpam propriam, quod est objectum timoris servilis; nec fuit imminens malum culpæ, aut separationis à Deo, quod est objectum timoris casti & filialis, cum non posset de potentia absoluta peccare, nec per consequens propter culpam puniri: Ergo non fuit in eo timor servilis nec castus, subindeque in ipso nullus fuit actus propriam obtinens rationem timoris.

Pro resolutione hujus difficultatis, notandum est

stus enim gloriâ corporis per aliquod tempus A
carere debuit, quia ejus carentia ad finem redemptionis conducebat, & illi concedi debet quod melius & perfectius est, nisi oppositum ad finem redemptionis conducatur: hæc autem ratio in virtutibus acquisitis locum non habet, quia illarum carentia ad redemptionis finem non conducit.

Obijces tertio: Prudentia per se acquisibilis non fuit Christo per accidens infusâ ab initio conceptionis: Sed virtutes naturales sine prudentia esse nequeunt: Ergo non fuere per accidens Christo infusâ à primo instanti conceptionis. Minor est D. Thomæ 1. 2. quæst. 58. art. 4. Major verò probatur. Prudentia dependet à speciebus intelligibilibus rerum singularium, nam ad illam pertinet judicare de actibus singularibus, & constituere medium rationis in illis: Sed anima Christi non habuit à principio species intelligibiles rerum singularium sibi infusâ, sed eas ministerio intellectus agentis successu temporis acquisivit, ut docet S. Thomas infra quæst. 9. art. 4. Ergo non habuit à principio prudentiam sibi infusâ.

Respondet Vazquez hic disp. 42. cap. 2. nu. 5. quod quando dicitur Christum habuisse à primo instanti conceptionis omnes virtutes morales infusâ, excipi debet prudentia naturalis, quæ ob rationem in objectionem adductam, non fuit tunc infusâ Christo per accidens, sed successu temporis oppositis actibus comparata, sicut scientiæ naturæ. Loco tamen illius (inquit) repræsentavit scientia infusâ Christo objecta virtutum moralium, & supplevit vices prudentiæ naturalis, pro illo tempore.

Sed hæc solutio & doctrina stare non potest cum fundamentis suprâstatis: Ideo namque constitutum virtutes naturales morales ab initio conceptionis in humanitate Christi, quia cum habentem illas bonum simpliciter reddant, ex earum carentia redderetur Christi humanitas non bona simpliciter, bonitate morali ordinis naturalis: Sed idem inconveniens sequitur ex negatione prudentiæ naturalis in Christo in primo instanti conceptionis, cum etiam prudentia virtus simpliciter sit, imò & regina virtutum moralium: Ergo ut consequenter loquamur ad nostra principia, prudentia naturalis in anima Christi Domini, ab initio conceptionis, unâ cum aliis virtutibus moralibus ordinis naturalis constituta est. Unde hæc solutio prætèrmittenda.

Ad objectionem respondeo, negando Majorem, ad cuius probationem dicendum est, quod quamvis non fuerint infusâ animæ Christi species scientiarum, seu rerum scibilium per scientias merè speculativas, nihilominus infusâ fuerunt ei per accidens species intelligibiles circa proprias materias virtutum moralium, quæ præsupponuntur & requiruntur ad judicium prudentiale, ut virtus prudentiæ, quæ princeps est inter virtutes morales, statim posset in suum actum prodire, & medium constituere. Unde non est eadem ratio de speciebus intelligibilibus pertinentibus ad intellectum practicum, ac de his quæ pertinent ad intellectum speculativum; primæ enim fuerunt animæ Christi ab initio seu conceptionis per accidens infusâ, non autem secundæ, ut relinqueretur locus ministerio intellectus agentis.

103.

104.

105.

106.

107.

108.

est, donum timoris habere duplicem actum: al-
terum primarium, qui est subiectio reverentialis
ad Deum, ob divinam eminentiam, non inspec-
tam absolute, sed ut potentem infligere malum
positive, aut permissivè: alterum secundarium,
qui est refugere malum culpæ possibile, aut pœ-
næ propter culpam. ita colligitur ex D. Thoma
hic art. 6. ad 1. ubi sic ait: *Habitus virtutum &
donorum proprie & per se respiciunt bonum, malum
autem ex consequenti; pertinet enim ad rationem
virtutis ut opus bonum reddat, ut in 2. Ethic. dicitur,
& ideo de ratione doni timoris non est illud malum quod
respicit timor, sed eminentia illius boni, scilicet divini,
cujus potestate aliquid mali infligi potest. Ex quibus
verbis hoc potest deduci argumentum: Habitus
cujus primarij objectu est bonum, non elicit pri-
mò fugam, sed propter rationem, cum fuga non termi-
netur primariò ad bonum, sed ad malum: At
Objectum primarij doni timoris est bonum,
ut docet S. Thomas loco citato: Ergo primarij
actus doni timoris, non est fuga mali, sed subje-
ctio reverentialis ad Deum, ob divinam eminen-
tiam, non inspectam absolute (cum revereri De-
um absolute consideratur, ad humilitatem, vel
ad religionem pertinet) sed ad Deum ut poten-
tem infligere malum. Hoc præmissis, pro resolu-
tione difficultatis proponitur.*

Dico secundò: Donum timoris fuit in Christo,
saltem quoad actum primarium, imò probabile
est in ipso fuisse actum ejus secundarium, nempe
fugam mali culpæ & separationis à Deo, ut
possibilis naturæ humanæ inspectæ secundum
se.

109. Prima pars hujus conclusionis certa est, & ab
omnibus Theologis, uno excepto Durando, ad-
mittitur: constat enim ex Scriptura, donum tim-
oris quoad habitum in Christo fuisse, ut collig-
itur ex verbis illis Isaie cap. 11. *Et requiescet su-
per eum spiritus Domini: quibus omnia dona fuisse
in Christo permanentes, subindeque quoad ha-
bitum, insinuat: unde sententia Abailardi do-
num timoris relegantis à Christo, ab omnibus ut
hæretica separatur. At si in Christo non esset ac-
tus saltem primarij doni timoris, habitus illius
otiose & frustra in illo constitueretur, cum ha-
bitus sit propter actum primarium à quo specifi-
catur: certum est igitur actum primarium doni
timoris qui est subiectio reverentialis ad Deum
ob infinitam illius eminentiam, esse in Christo. I-
dem dicendum de beatis: de Angelis enim dicitur
Iob 26: *Columnæ cæli pavent & contremiscunt ad
nutum ejus. Ubi per columnas cæli intelliguntur
Angeli beati, ut explicat Gregorius 17. Morali-
um cap. 15. dicens: Columnæ cæli contremiscunt,
& pavent ad nutum ejus: ipsæ enim virtutes celestium
quæ Deum sine cessatione conspiciunt, in ipsa contem-
platione contremiscunt. Sed idem tremor ne eis pœ-
nalis sit, non timoris est, sed admirationis: quia scilicet
admirantur Deum, ut supra se existentem, & in
eis incomprehensibilem. Itē Ecclesia in præfatione
Missæ canit: Per quem Majestatem tuam laudant
Angeli, adorant Dominationes, tremunt Potestates,
Et in hymno Ascensionis Domini: Tremunt vi-
dentes Angeli.**

110. Secunda verò pars, quæ asserit probabile esse
in Christo fuisse etiam actum doni timoris, qui est
fuga mali culpæ & separationis à Deo, ut possi-
bilis naturæ humanæ inspectæ secundum se, do-
cet à multis & insinuat à Cajetano hic art. 6.
potestque suaderi ex eo quod fuga futurationis
culpæ apprehensæ ut possibilis naturæ secundum

A se, nullam imperfectionem Christo repugnans
tem importat: unde D. Thomas 2. 2. quæst. 11.
artic. 11. in corp. hunc actum constituit in beatis
nam de malo culpæ quod est objectum timoris
casti loquens, sic ait: *Hoc autem malum rationis
rationali secundum suam naturam considerata possi-
le est, propter naturalem liberi arbitrii flexibilita-
tem; sed in beatis sit non possibile per gloria per-
fectionem. Fuga ergo hujus mali ut possibilia natura
impossibile autem beatitudinē, erit in patria. Unde
quando idem S. Doctor hic art. 6. in corpore ait
quod in Christo fuit timor Dei, non quidem secun-
dum quod respicit malum separationis à Deo per cul-
pam, nec etiam secundum quod respicit malum pœ-
nitionis pro culpa, secundum quod respicit eminentiam
divinam: Solum intendit excludere habitum
timoris ad malum culpæ, ut undequaque
possibile, qualiter respicitur à timore casto in tra-
non autem respectum timoris ad malum culpæ,
ut possibile naturæ rationali secundum se
est, & ex divina permissione, ut secundum
se possibile.*

Ex his patet responsio ad rationem dubitanti-
suprà adductam. In primis enim dicendum est,
quod licet timor, ut est passio, malum immin-
nens ut proprium objectum respiciat, objectum
tamen primarium timoris, ut est donum spiritus
Sancti, non est malum, sed bonum, scilicet emi-
nentia boni divini, cuius potestate aliquid ma-
lum infligi potest, unde primarij actus doni tim-
oris, non est fuga mali, sed subiectio reveren-
tialis ad Deum.

Secundò respondetur, quod quando dicitur
timorem propriè acceptum esse fugam mali im-
minenti, hoc verum est de timore anxio causante
solicitudinem, & à malo præcavente, non autem
de timore securo, qualis solum reperitur in
Christo, & in beatis. Hos verò duos timores
distinguentes, patet ex Augustino 14. de Ci-
vit. cap. 9. ubi sic ait: *Timor ille castus permanens
in seculum seculi, fieri in futuro seculo, non
timor exiens à malo quod accedere potest, sed
in bono quod amitti non potest. Vbi enim timor
adepti amor immutabilis est, profectus, sicut
test, mali cavendi timor securus est. Timor quæ-
casti nomine, ea voluntas significata est, quæ non
cessare vult peccare, & non sollicitudinem imminu-
tis, ne forte peccemus, sed tranquillitatem charitatis
cavere peccatum. Idem colligitur ex D. Thoma
2. quæst. 19. art. 11. ad 1. ubi cum sibi objectum
Peo verb. 1. dicitur, Abundanti à perfructu, timore
malorum sublatu. quod intelligitur de homine
jam sapientiâ perfuente in beatitudine æternæ
Sed omnis timor est alicujus mali, quia malum
est objectum timoris: Ergo nullus timor erit in
patria. Respondet quodam authoritate prædicta
excluditur à beatis timor sollicitudinem habens, & à
malo præcavens, non autem timor securus, ut Augu-
stinus dicit 14. de Civitate Dei. Sentit ergo S. Do-
ctor non esse de ratione omnis timoris ad malum
terminari apprehensum ut futurum, sed tantum
de ratione timoris anxii & solliciti, & de malo
præcaventi: ad rationem autem timoris securi
& tranquillitatis sufficere quod sit fuga mali ap-
prehensi non ut omnino possibilis, sed ut possi-
bilis naturæ secundum se.*

Dico tertio: in Christo fuerunt excellentissi-
mè omnes gratiæ gratis datæ. Ita D. Thomas hic art.
7. ubi sic discutit: *Gratiæ gratis datæ ad hoc co-
municantur, ut Evangelii doctor fidem quam
nuntiat signis confirmet, & verbis perficiat.*
Ergo

Ergo in perfectissimo & excellentissimo Evangelii Predicatore & Doctore, qualis fuit Christus, omnes illae gratiae reperiri debent.

114 Confirmatur: Omnes gratiae quae fuerunt perfectae in alio, debuerunt esse, & in perfectissimo gradu, in Christo hoc enim decet perfectionem eius, & dignitatem capitis, de cuius plenitudine omnes acceperunt: At in Apostolis & aliis sanctis omnes acceperunt: Ergo in Christo fuerunt omnes. Hinc Augustinus in Epistola ad Dardanum ait, quod sicut in capite sunt omnes sensus, ita & in Christo fuerunt omnes gratiae. Addo quod, cum gratiae gratis datae perfectionem dicant sine imperfectione repugnante visioni beatificae, aut hypostatice unioni, in Christo sunt admittendae.

115 Potest etiam suaderi conclusio discurrendo per singulas gratias gratis datas. Et in primis fuisse in Christo sermonem sapientiae, atque scientiae, patet; nam sermo sapientiae est gratia quae Doctor cognitionem habens divinum, fit potens alios congrue & facile de divinis instruere. Sermo vero scientiae est quae Doctor habet facultatem, & idoneitatem manifestandi divina, per haec humana; has autem gratias fuisse in Christo constat ex Scriptura, praesertim ex illo Matth. 7. Admirabantur turbae super doctrinam eius, et non sicut scribae eorum & Pharisei. Et ex illo Lucae 4. Mirabantur in verbis gratiae quae procedebant ex ore ipsius.

116 Secundo fuit in eo gratia fidei, nam per gratiam fidei non significatur quaedam excellentia virtutis fidei, quae non fuit in Christo, ut articulo precedenti ostensum est, sed vel excellentia quaedam cognitionis veritatis circa objecta fidei, siue illa cognitio sit clara, siue obscura, ut colligitur ex S. Thoma 1. 2. quae 111. art. 4. Vel facilitas quaedam data dono Spiritus Sancti ad proponendas res fidei simpliciter & accommodatè, ita ut etiam à rudibus & ignorantibus percipi possint, ut explicat idem S. Doctor 1. ad Corinth. 1. lect. 2. Utramque vero excellentiam fuisse in Christo, manifestum est, & ex variis Evangelii testimoniis colligitur, praesertim ex illo Joan. 3. Quasi famus loquimur, & quod vidimus testamur. Et ex illo Matth. 13. Aperiunt in parabulis os meum, et verbum absconditum à constitutione mundi.

117 Tertiò in Christo fuisse gratiam sanitarum, testantur quam plurimi languores à Christo sanati, quos narrat sacri Evangelii scriptores. Similiter fuisse in eo gratiam virtutum, ostendunt innumera miracula facta à Christo ob solam manifestationem divinae potestatis, ut cum comminatus est vento, & dixit mari obmutescere; & cessavit ventus, & facta est tranquillitas magna; & cum septem panibus satiavit quinque millia virorum in deserto.

118 Quintò in illo fuit discretio spirituum, quae quis habet cognoscere secreta cordium, ut patet ex illo Matth. 9. Cum vidisset Jesus cognitiones eorum dixit, ut quid cogitatis mala in cordibus vestris? Et cap. 12. Iesus autem sciens cogitationes eorum.

119 Quintò in illo fuit gratia linguarum, cum enim habuerit omnium scientiam, non est dubium, quin etiam habuerit notitiam omnium generum linguarum; ac per consequens donum linguarum. Utrum vero usus illa excellentius fuerit, loquendo diversis idiomatibus, est difficultas inter Theologos. Suarez enim, Sylvius, Nazarius, & Pateanus, existimant quod licet Christus in publicis concionibus non fuerit

A ulus hoc dono, bene tamen in privatis colloquiis, secundum quod sese obtulit opportunitas utendi variis linguis, ut cum erat in Aegypto, vel cum ad Gentiles loquebatur, vel cum scripsit illam Epistolam ad Abagarum Regem Edessenorum Syriacà lingua quam ex Eusebio & aliis refert Baronius tomo 1. annal. Ecclesiast. anno 31. Sed licet hac in re nihil certi haberi possit, probabilius tamen videtur sententia negans Christum diversis idiomatibus fuisse ulum, quam amplectitur S. Thomas hic art. 7. ad 3. ubi sic dicitur: Donum linguarum datum est Apostolo, quia mittebantur ad docendas omnes Gentes, Christus autem, in una sola gente Iudeorum voluit personaliter predicare secundum quod ipse dicit Matth. 15. Non sum missus nisi ad oves quae perierunt domus Israel: & Apostolus dicit ad Roman. 15. dico Iesum Christum ministrum fuisse circumcisionis, & ideo non oportuit quod loqueretur pluribus linguis.

Secundo fuisse in Christo interpretationem sermonum (quae gratia, ut docet S. Thomas 1. 2. quae 111. art. 4. est facultas quaedam proponendi & explicandi secundum legitimum sensum, doctrinam iis qui erudiendi sunt) constat ex Evangelica historia Matth. 12. & 22. Marci 12. & Lucae 4. ubi dicitur Christum Scripturarum sensum aperuisse.

121 Haec sunt certa & indubitata apud omnes Theologos, sed difficultas est, an etiam gratia prophetiae fuerit in Christo proprie & formaliter, vel improprie tantum & eminenter? Ratio dubitandi est. Primò quia prophetia non stat cum beatitudine & clara Dei visione, unde Apostolus 1. ad Corinth. 13. loquens de statu beatorum in patria dicit quod tunc prophetiae evacuabuntur, & lingua cessabit. Et intra: Ex parte cognoscimus, & ex parte prophetamus, cum autem venerit quod perfectum est, evacuabitur quod ex parte est. Sed Christus à primò instanti conceptionis fuit beatus, & clara Dei visione potitus est: Ergo gratiam prophetiae non habuit.

122 Secundo, de ratione prophetiae est, quod dicitur per modum motionis, & coruscationis transeuntis: unde 4. Regum 3. dicitur, quod quando Elizeus voluit prophetare, petiit ut adduceretur ei paltes, ut per illius harmoniam & plamodiam in extasim raperetur, & in sua extasi irrueret cum Spiritu Domini, qui rem de qua erat quaestio illi revelaret: quod argumento est, ipsum non habuisse donum prophetiae ex habitu, sed tantum per motionem quandam actualem & transeuntem. Hinc Gregorius homil. 9. super Ezechiel. ait quod Spiritus Sanctus Sapientia, stabilis simul ac mobilis appellatur: Quia in sanctorum cordibus, juxta quasdam virtutes semper permanet, juxta quasdam vero recessurus venit, & venturus recedit: in fide enim & spe, atque charitate, & in bonis aliis sine quibus ad celestem patriam non potest venire, sicut est humilitas, iustitia, atque misericordia, perfectorum corda non deserit: in prophetia vero virtute, doctrina facundia, miraculorum exhibitione, electis suis aliquando adest, aliquando se subtrahit. At illustratio vel cognitio quam habuit anima Christi de rebus futuris, & de cognitionibus cordium, quae est prophetiae donum, non fuit illi communicata per modum transeuntis, cum hoc imperfectionem aliquam importeret: Ergo non fuit prophetica.

123 Tertiò, Prophetia est cognitio obicura & enigmatica, ut docet S. Thomas 1. 2. quae 174. art. 2. ad 3. unde 2. Petri 1. vocatur lucerna lucens in caligioso loco. At cognitio quam Christus habuit

Aaaa

buit

buit de rebus futuris, non fuit obscura & enigmatica, sed clara & evidens, alias fuisset in eo fides: Ergo talis cognitio ad donum prophetiae non pertinet, sed ad visionem beatam, vel scientiam infusam animae Christi.

- 224 Propter haec & similia argumenta, Abulenſis in, cap. 11. Numer. qu. 64. & Matth. 16. qu. 4. docet prophetiam non fuisse in Christo proprie & formaliter, sed improprie tantum ac eminenter; & ipsum non fuisse verè prophetam, sed tantum secundum vulgi æstimationem. Cui sententiae favere videtur Tertullianus lib. 4. contra Marcionem cap. 22. Nihilominus,

- 125 Dicendum est cum S. Thoma hic art. 8. in Christo fuisse verè & proprie donum seu gratiam prophetiae. Quod probat primò ex variis Scripturae locis, in quibus Christus vocatur Prophetas, ut Lucæ 7. *Propheta magnus surrexit in nobis.* Et 24. *Qui fuit vir Prophetas, potens in opere & sermone.* Quin etiam ipsemet Christus Matth. 13. seipsum vocavit Prophetam, dicens: *Non est Propheta sine honore, nisi in patria sua.* At hæc Scripturae testimonia improprie & metaphorice intelligere, nihil cogit, ut ex solutione argumentorum patebit: Ergo, &c.

- 126 Probatur deinde hoc discursu: Ille dicitur Prophetas, qui ea præcognoscit & annuntiat quæ procul sunt ab aliorum viatorum notitia, cum quibus ipse habitat: nam Prophetas dicitur quasi *procul fans*, vel *procul videns*, ut dicit Augustinus lib. 16. contra Faustum; Sed Christus Dominus quàm plurima cognovit & annuntiavit, quæ procul erant à sensibus viatorum cum quibus ipse habitabat; fuit enim viator secundum corpus passibile; quàmvis secundum partem superiorem fuerit comprehensor: Ergo Christus verè & proprie prophetas fuit. Unde

- 2 7 Ad primum in contrarium, quod in ratione dubitandi adducitur, respondetur distinguendo Majorem: Prophetia non stat cum beatitudine & clara visione illius qui est totaliter comprehensor, concedo Majorem. Cum beatitudine & clara visione illius, si simul est viator, nego Majorem; & sub eadem distinctione Minoris, nego Consequentiam.

- 128 Explicatur solutio ex doctrina quam tradit S. Doctor hic art. 8. ubi docet quod ut aliquis sit Prophetas, non sufficit quod revelet utrumque ea quæ procul sunt ab hominum cognitione; si enim Deus vel Beatus manifestaret nobis aliquid quod procul est à nostra cognitione, non esset propterea Prophetas; sed ultra requiritur quod Prophetas convictum habeat cum illis quibus prophetat, seu quod cognoscat, sive annuntiet quæ tam ab ipso secundum suum statum, quàm ab aliis longè distant. Licet autem Christus fuerit beatus atque comprehensor, cum tamen fuerit etiam viator, secundum quem statum plura quæ revelabat, longè distabant non solum ab aliis, sed etiam ab ipso, potuit in eo esse prophetia, quàmvis non possit esse in aliis beatis, quia illi nullo plane modo pertinent ad Ecclesiam militantem, neque ullum commercium vel convictum cum aliis viatoribus habent.

- 129 Ad secundum dicendum non esse de ratione prophetiae quod detur per modum motionis, & coruscationis transeuntis, sed hoc illi competere per accidens ratione subjecti in quo est: unde licet fuerit hoc modo communicata aliis Prophetis, in Christo tamen, ratione conjunctionis animæ ejus ad Verbum, fuit prophetia perma-

nenter: Christus enim prophetabat quando vivebat, ut discretè docet Chrysostomus homilia 1. in Matth. Unde Isaia 12. dicitur: *Requiesce populus omnia Spiritus Sancti dona, subindeque prophetiam, in Christo fuisse permanentem, & non ad habitum; non verò per modum motionis transeuntis, sicut in aliis Sanctis & Prophetis.*

Ad tertiam similiter respondetur, obsecutem non esse de essentia prophetiae, ut docet Thomas hic art. 8. ad 1. & Cajetanus 2. 2. qu. 171. art. 5. sed per accidens illi conjugitur ratione subjecti, sicut non est de essentia nostre Theologiae quod innitatur principiis obscuris, vel evidentibus, sed ratione status in quo innititur principiis fidei, ut in nobis, vel principibus evidentibus cognitis, ut in beatis; unde in distinctione præcedenti Theologiae diximus illam permanere in patria. Quando ergo D. Thomas qu. 174. art. 2. ad 3. dicit prophetiam esse cognitionem obscuram, non intendit obsecutem illi convenire per se & essentialiter, sed competit fidei, sed per accidens tantum & accidentaliter, vel ut alii dicunt permissivè: in prophetia de se neque obsecutem neque claritatem importet, sed utramque permittit: de ratione enim prophetiae solum est ut sit cognitio eorum quæ longè distant ab hominum sensibus, atque ab ordinaria cognitione viatorum, ut docet idem S. Doctor hic art. 8. in corp. Ad testimonium verò D. Petri in contrarium adductum, dicendum est, prophetiam vocari ab apostolo, *Lucernam lucentem in caliginose loco*, quia illuminat eos qui non sunt comprehensores, & datur ad utilitatem eorum qui in hac via ambulant cum obsecutem fidei.

DISPUTATIO XIII.

De Perfectione gratiae Christi.

Post constitutam veritatem gratiae habitualis creatae efficientis animam Christi, expendenda sequitur ejus perfectio in quantitas; & declarandum superest, in qua possit sub aliqua ratione dici infinita simpliciter, & in anima Christi augeri, de quo S. Doctor art. 11. & 12. quaestiones septimae.

ARTICULUS PRIMUS.

Utrum gratia Christi habitualis infinita sit?

Pro resolutione hujus difficultatis, notandum est, gratiam Christi tripliciter considerari posse. Primò ut est accidens seu qualitas physica, & penes ordinem quem dicitur ad substantiam in quo recipitur. Secundò in esse gratiae, & penes ordinem ad esse actus ad quos se extendit. Tertiò in esse moris, & secundum valorem, & moralem æstimationem quam habet. Hispermis, sit